

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1682

7. Dies Augusti. Nec referre potest Gratiam, nisi qui meminit; & qui meminit, jam refert. Seneca lib. 2. de benef. capite 24.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55659)

figillo, (a) *Perde ne pereas, dona ut acquiras; semina ut metas*: & audias hoc non tam meum scribentis, quam Poetæ canentis monitum:

Cum sis in mensa, primum de paupere pensa.

7. DIES AUGUSTI.

Nec referre potest Gratiā, nisi qui meminit; & qui meminit, jam refert. *Seneca lib. 2. de benef. capite 24.*

Gratitudo erga homines. I.

Cui relata est gratia, ille debet esse relatae memoriae; ut in hodierna Tessera monet Seneca. Praeit exemplo universa Natura. Sic enim ima summis in mundo consentit Sapientes asserunt, ut nullum sit beneficium sine gratitudine; licet ad causam, cui defertur, non perveniat. Philolaus dixit; (b) Suffimenta aquae, & terrae, esse tributa quae persolvunt; incruenta sacrificia, quae litant caelo regnanti. Quo plus arbores ceperint à terra; illi radicibus magis adhærent, & in grati animi signum, parentem exornant gratissimis frondibus, amœnissimis floribus, & fecundissimis locupletant seminibus. Corvi, aquilæ, accipitres, sui juris effecti, & à parentibus emancipati illis loco cedunt, ne videantur æmuli rapinae, unicuique enim, ex illis magno ad populandum, ut latetur, opus est tractu. Ita cum adolevit apum juvenis, & ad laborem roborata convaluit, relinquunt liber parentibus locus. Magnum hoc est homini documentum, de gratitudine parentibus exhibenda. Sed generatim observandum est, ne leges Gratitudinis

(a) *De verb. Dom. serm. 35.* (b) *Plin. lib. 10. c. 3.*

dinis violemus ; quod præferbit Romanus Philosophus, his verbis : (a) *Hac beneficii inter duos lex est : alter statim obliuisci debet datum : alter accepti nunquam.*

II. Præcelluit gratitudinis virtute Philippus, qui Hipparcho Euboico vitâ defuncto, ingenti dolore præ se ferebat, quàm illius mortem acerbè ferret. Itaque cuidam volenti dolorem illius mitigare, dicentique : Attamen ille tempestivè decessit, jam natu grandis. Sibi quidem ipsi, inquit Philippus, tempestivè decessit, sed mihi præproperè. Mors enim illum anticipavit, priusquam à me beneficium acceperit nostrâ dignum amicitiam. Porro, ut quis absolvat omnes numeros hominis grati ; hæc sunt observanda ex mente Senecæ. Primò, requiritur in accipiente beneficium, æstimatio beneficii, & ejusdem æstimati continuata memoria. Sic ergò ipse : (b) *Nihil magis præstandum est, quàm ut memoria nobis meritorum hæreat, quæ subinde refricanda est,* &c. Item alibi : (c) *Qui meminit, sine impendio gratus est.* Imò, sic potest gratus esse gratus. Nullo enim constat quæstu ; meminisse. Sicut enim, ubi deest faciendi facultas, apud Deum, vel voluisse sat est : sic apud homines prudentes, ut sis gratus, vel meminisse sat est. Secundò, debet in accipiente beneficium, grata esse ejusdem acceptario. Sic enim idem : (d) *Cùm accipiendum judicaverimus, hilares accipiamus, profitentes gaudium ; & id danti manifestum sit, ut fructum presentem capiat : Justa enim causalitatis est, latum amicum videre ; justior fecisse, &c.* Paulò post : *Nullo magis Casarem Augustum demeruit,*

Q 9 3

(a) Seneca de benef. l. 2. c. 10. (b) l. 2. de benef. s. 24.
(c) l. 3. c. 2. (d) l. 2. c. 22.

rui, & ad alia impetranda facilem sibi reddidit Fur-
nium; quàm quod, cum patri Antonianas partes secuto,
ventam impetrasset, dixit: Hanc unam Caesar habeo in-
juriam tuam; effecisti, ut viverem, & morerer ingratus.
Videlicet, nemo non gaudet beneficium suum laetis
patere.

III. Tertiò, Agendæ sunt & gratiæ. Seneca vult
hanc gratiarum actionem esse publicam: (a) Quo-
modo danti in tantum producenda est notitia muneris sui,
in quantum delectatura est eum, cui datur: ita accipien-
ti, adhibenda concio est. Quod pudet debere, ne accepi-
ris. Quidam furtivè agunt gratias, & in angulo, & ad
aurem. Non est ista verecundia, sed insiciandi genus in-
gratus est, qui remotis arbitris agi gratias. Quidam no-
lunt nomina secum fieri, nec interponi patarios, nec signa-
tores advenire, nec chirographum dare. Idem faciunt,
qui dant operam, ut beneficium in ipsos collatum quàm
ignotissimum sit. Verentur palam ferre; ut suà potius
virtute, quàm alieno adiutorio consecuti dicantur. Ad
extremum, priores actus vani, & inanes; nec intror-
sum pervadentes, sed in extremis labiis nati cenlen-
tur, si suppetente rependi facultate & occasione, ste-
rilis sit, qui beneficium accepit. Hanc esse turpissi-
mam mortem, ex sententia Socratis, legitur apud
Antoninum. (b) Socrates, inquit, Perdica quaren-
ti, cur non adiptum veniret; respondit: Ne turpissi-
mo interitu peream, hoc est, ne beneficio affectus
id non possim compensare. Scitè hinc Salvianus: (c)
Et natura ipsa hominum, consuetudoque communis, hæc
quasi generali cunctos lege constringit: ut à quibus ali-
quid liberalitatis accipimus, plus eis gratia debeamus.

ArEtat

(a) l. 2. suprà c. 23. (b) l. II. num. 22. (c) l. 4. ad Eccleſ

Ardeat quippe nos ad retributionem dati accepta largitio. Ante usum enim, & munificentiam liberalitatis aliena liber est quispiam, beneficiorum sœnore non gravatus. Coguntur autem omnes ipsâ conscientia sua ad reparationem vicissitudinis, postquam ceperint debitores. Hinc audi salubria suadentem:

Gratia quando datur, studeas ut restituatur.

8. DIES AUGUSTI.

Totum quod es, illi debes, à quo totum habes. *S. Bernard. serm. de 40. debet.*

Gratitudo erga Deum.

O Homo, quàm immersus es undique Beneficentiâ Dei! Quidquid agit, beneficium est, & illud tuum est beneficium. Natura Dei idè est benefica; quia nihil extra se potest agere, quod non sit beneficium: & beneficium, quod uni confert; non solum illi, sed omnibus conferre necesse est. Velut lumina, ipse Pater luminum, diffundit sua munera; quia sine diminutione sui communicatur omnibus, & pro omnibus. Quidquid jaculatur Sol, lux est; omnes per illam videre possunt, nisi claudant oculos. Quidquid efficit Deus, beneficium est; & per illud omnes sibi prodesse possunt, nisi sint vel maligni, vel insani. Pulchrè de illis beneficiis *S. Bernardus (a) Ecce in januis est, qui fecit cælum & terram, & Creator tuus est, & tu creatura: tu servus, ille Dominus: ille figulus, tu figmentum. Totum ergò, quod es, illi debes, à quo totum habes: qui & te fecit, & benefecit tibi, qui tibi ministrat siderum cursus, aeris temperiem, fœcunditatem terræ, fructuum ubertatem.* Non minùs nervosè *S. Augustinus: (b) Confiteor tibi*

(a) *suprà.* (b) *Soliloq. c. 28.*